

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Tokarska-Jóźwik

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 roku w Lublinie

sprawy W. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołań W. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 13 listopada 2015 roku znak (...)

z dnia 10 sierpnia 2016 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżone decyzje i ustala W. Ś. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2015 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w L. na rzecz W. Ś. kwotę 360 złotych (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

VIII U 13/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił W. Ś. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia organ rentowy podał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie uzyskał ani wymaganego 25 – letniego stażu pracy ani nie osiągnął 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Za udowodniony uznano ogólny staż pracy wynoszący 22 lata, 11 miesięcy i 24 dni, zaś staż pracy w warunkach szczególnych – 4 lata, 1 miesiąc i 2 dni (decyzja k. 59 a.e.).

W dniu 22 grudnia 2015 roku (data stempla pocztowego – k. 13v a.s.) W. Ś. wniósł odwołanie, z którego treści wynika, że domaga się on zmiany powyższej decyzji i ustalenia mu prawa emerytury. Wnioskodawca podniósł, iż w okresie od dnia 26 maja 1971 roku do 31 sierpnia 1973 roku pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, w okresie od 1 października 1992 roku do 29 października 1993 roku pracował w Przedsiębiorstwie (...) o (...)T. w P., zaś w okresie od 1983 roku do 1992 roku pracował w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w L. na stanowisku kierowcy samochodu o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumenty wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 14-15 a.s.).

Kolejną decyzją, z dnia 10 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie odmówił W. Ś. prawa do emerytury. Decyzja ta została wydana na skutek złożenia przez skarżącego w dniu 26.12.2015r. (k. 60 akt emerytalnych) odwołania, do którego dołączył nową dokumentację, w tym, na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym swoich rodziców. Zakład uznał w tej decyzji okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców za okres uzupełniający i tym samym ogólny staż pracy wnioskodawcy ustalono na 25 lat. Zmianie nie uległ uznany przez Zakład staż pracy w warunkach szczególnych (k. 94 a.e.).

Od decyzji tej w dniu 14 września 2016 roku (data stempla pocztowego – k. 44 a.s.) odwołanie wniósł W. Ś., wnosząc jak poprzednio (k. 42-43 a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie (k. 45 a.s.).

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2016 roku Sąd połączył sprawy z odwołania W. Ś. od powyższych decyzji do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 kpc (k. 47 a.s.).

W toku postępowania, w dniu 23 maja 2017 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał kolejną decyzję, którą zmodyfikował okres pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach – do okresów tych zaliczono okres służby wojskowej od 25 października 1974 roku do 9 października 1976 roku. Ostatecznie za udowodniony uznano okres pracy w warunkach szczególnych wynoszący 6 lat i 17 dni (k. 99 a.e.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. Ś., urodzony (...), złożył wniosek o emeryturę w dniu 27 października 2015 roku. Oświadczył wówczas, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wniósł jednocześnie o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa (k. 1-4 a.e.). Do wniosku skarżący dołączył m.in.:

- świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 10 sierpnia 2015 roku, z którego wynikało, iż pracował stale i w pełnym wymiarze w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w okresach od 7 września 1973 roku do 24 października 1974 roku oraz od 9 listopada 1976 roku do 31 maja 1979 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (k. 8 a.e.),

- świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 11 sierpnia 2015 roku, z którego wynikało, iż pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w W., Oddział w P. od dnia 12 września 1994 roku do 13 lutego 1995 roku na stanowisku kierowcy – mechanika wykonując pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (k. 9 a.e.),

- świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 17 września 2015 roku, z którego wynikało, iż pracował stale i w pełnym wymiarze w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w L. (wcześniej Miejskie Przedsiębiorstwo (...)) w okresie od 10 października 1995 roku do 31 sierpnia 2000 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego (k. 17 a.e.),

- kserokopie kart wynagrodzeń i list płac uzyskaną z Archiwum (...) w L. wraz z zaświadczeniem z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od dnia 30 kwietnia 1983 roku do 5 października 1992 roku (k. 13 a.e.).

Pozostałe dokumenty dotyczące zatrudnienia zgromadzone zostały w aktach ZUS dotyczących ustalenia kapitału początkowego.

Decyzją z dnia 13 listopada 2015 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. Ustalono wówczas, na podstawie zebranych obecnie oraz wcześniej w aktach kapitałowych dokumentów, że wnioskodawca legitymuje

się łącznym stażem ubezpieczeniowym, wynoszącym 22 lata, 11 miesięcy i 24 dni. Nadto ustalono, iż staż pracy w warunkach szczególnych wynosi 4 lata, 1 miesiąc i 2 dni (karta przebiegu zatrudnienia - k. 58 a.e., decyzja k. 59 a.e.).

Po dołączeniu dodatkowych dokumentów (k. 76-90 a.e.) organ rentowy wydał w dniu 10 sierpnia 2016 roku zaskarżoną decyzję, którą zaliczył skarżącemu do ogólnego stażu pracy okres uzupełniający – pracę w gospodarstwie rolnym rodziców, ustalając ten staż na 25 lat. Nie zaliczono żadnego nowego okresu pracy w warunkach szczególnych i w związku z tym Zakład odmówił w dalszym ciągu prawa do emerytury (k. 94 a.e.).

Ostatecznie zatem jedynie ustalenia organu rentowego odnośnie stażu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach były przedmiotem sporu w niniejszej sprawie.

W toku postępowania Sąd ustalił, że wnioskodawca ukończył (...) Szkołę Budowlaną w L. w 1973 roku. Od dnia 7 września 1973 roku został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w L. na stanowisku kierowcy. Pracował tam do dnia 10 grudnia 1981 roku, z tym że w okresie od 25 października 1974 roku do dnia 9 października 1976 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową, zaś od dnia 1 czerwca 1979 roku pełnił funkcję mechanika napraw pojazdów samochodowych. Okres zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie od dnia 7 września 1973 roku do dnia 24 października 1974 roku oraz od dnia 9 listopada 1976 roku do 31 maja 1979 roku, a także okres zasadniczej służby wojskowej został zaliczony przez organ rentowy do okresów pracy w warunkach szczególnych (świadcstwo pracy k. 7 akt rentowych, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 8 a.e., decyzja z dnia 23 maja 2017 roku k. 99 a.e. kserokopia książeczki wojskowej – k. 7-11 a.r.).

Od dnia 1 stycznia 1982 roku do dnia 31 marca 1983 roku W. Ś. pracował w (...) R. – (...) w J. jako pracownik fizyczny (świadcstwo pracy k. 15 akt kapitałowych). Od dnia 30 kwietnia 1983 roku odwołujący podjął pracę w Przedsiębiorstwie (...) w L., w pełnym wymiarze czasu na stanowisku kierowcy samochodowego w D. (...). Już wówczas wnioskodawca posiadał prawo jazdy kategorii A, (...), C i (...) (oznaczające uprawnienia do kierowania pojazdami o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wraz przyczepami o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 750 kg). Na tym stanowisku skarżący pracował przez cały okres zatrudnienia w w/w Zakładzie tj. do 5 października 1992 roku, z wyjątkiem okresu od dnia 22 października 1984 roku do 31 grudnia 1984 roku, kiedy to został oddelegowany na stanowisko kierowcy samochodu osobowego w Dziale Administracyjno – Gospodarczym (akta osobowe – na k. 67 a.s.).

W. Ś. od początku zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. (później (...) Chłodnia S.A.) jeździł samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony – początkowo (...) potem(...)z przyczepą. Przewoził mrożonki, zaś w okresie letnim również owoce i warzywa z punktów skupu. Wnioskodawca pracował w tym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, często ponadto to, w godzinach nadliczbowych. Do jego obowiązków jako kierowcy należało używanego w danym czasie pojazdu w należytym stanie, w tym dokonywanie drobnych napraw tj. wymiana żarówek czy opony w trasie. W razie poważniejszej awarii samochodu kierowca otrzymywał samochód zastępczy. W okresach letnich tj. w czasie prowadzenia skupu warzyw i owoców kierowcom powierzano obowiązki spedytorów, w ramach których odpowiadali oni za jakość przewożonego towaru. Oznaczało to, iż kierowca miał obowiązek nadzorować jakość towaru jaki przywoził ze skupu. Czynności te ograniczały się zatem do sprawdzenia w punkcie skupu, w czasie przymusowego postoju na załadunek czy towar nadaje się do przetwórstwa. Kierowcy, w tym i odwołujący, nie byli kierowani do innych prac, ponieważ kierowców z odpowiednimi uprawnieniami do kierowania samochodami o tonażu powyżej 3,5 ton oraz z przyczepą było niewielu. Jeżeli zaś zachodziła taka konieczność znajdowało to odzwierciedlenie w aktach osobowych (wyjaśnienia i zeznania wnioskodawcy W. Ś. – k. 56v-58 a.s., k. 89-89v a.s. w zw. z k. 107-107v a.s. oraz zeznania świadków M. W. - k. 87v-88 a.s i K. S. (1) k. 88v -89 a.s., akta osobowe świadka K. S. , k.67 a.s.).

Od dnia 12 września 1994 roku do dnia 13 lutego 1995 roku W. Ś. pracował w Przedsiębiorstwie (...) Międzynarodowy Transport jako kierowca mechanik, wykonując pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym wynoszącym ponad 3,5 tony. Okres ten został zaliczony przez organ emerytalny do okresów zatrudnienia

w warunkach szczególnych (świadcstwo pracy k. 23 akt kapitałowych, świadcstwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 9 a.e., decyzja k. 99 a.e.).

Kolejną pracę odwołujący podjął od dnia 10 października 1995 roku w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w L.. Początkowo zawierano z wnioskodawcą umowy na czas określony, powierzając mu obowiązki ładowacz z upoważnieniem do kierowania pojazdem służbowym. W dniu 1 marca 1997 roku zawarto umowę o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku określonym jako kierowca – ładowacz wywozu. Pracodawca wystawił odwołującemu świadcstwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych za cały okres zatrudnienia (vide akta osobowe na k. 73 a.s.).

W powyższym okresie do obowiązków wnioskodawcy należało kierowanie samochodem ciężarowym – śmieciarką, którym odbierał śmieci z przydzielonych mu rejonów wywozowych. Kierowca miał obowiązek prowadzić kartę drogową i przestrzegać tzw. trasówki tj. wykazu punktów odbioru na dany dzień tygodnia. Razem z nim w samochodzie jeździło dwóch ładowaczy, którzy w punktach wywozu wychodzili i ładowali pojemnik ze śmieciami. Kierowca obsługiwał śmieciarkę i automatyczne urządzenie do podnoszenia pojemników i ładowania śmieci. Po odebraniu nieczystości ze wszystkich punktów przewidzianych w „trasówce” odwołujący wywoził je na wysypisko. Nadto do jego obowiązków należała codzienna obsługa samochodu tj. sprawdzał stan opon, poziom oleju, światła oraz po pracy mył i dezynfekował samochód. W sezonie zimowym kierowcy mogli dorabiać po godzinach pracy i na zlecenie urzędu miasta odśnieżać ulice – samochód do odśnieżania był również samochodem ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, ponadto zaopatrzony był w pług, piaskarkę. Wnioskodawca nigdy nie wykonywał czynności ładowacza. Zawsze jeździło z nim dwóch ładowaczy, jeżeli nie było jednego z nim jechał ktoś inny na zastępstwo – w brygadzie obsługującej śmieciarkę zawsze musiały być trzy osoby, z tego tylko jedna miała uprawnienia do kierowania pojazdem. Oczyszczaniem chodników zajmowały się inne brygady. Wnioskodawca nie wykonywał też żadnych większych napraw samochodu, od tego w przedsiębiorstwie zatrudnione były osoby na stanowiskach mechaników. W razie awarii dostawał samochód zastępczy (zeznania wnioskodawcy k. 57v a.s., 89-89v a.s. w zw. z k.107-107v a.s., zeznania świadków: D. P. k. 106v-107 a.s., K. B. k. 105v-106v a.s.).

Wnioskodawca nie wykazał kiedy i w jakim charakterze wykonywał prace w Przedsiębiorstwie (...) s.c.Rybak, Ł. (zaświadczenie , k.79) .

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody osobowe uznając je za spójne, wzajemnie się uzupełniające, a tym samym zasługujące na przymiot wiarygodności.

Świadcstwie zeznający w sprawie to osoby obce dla wnioskodawcy. Pracowali oni w zakładach zatrudniających wnioskodawcę przez okres pokrywający się z zatrudnieniem skarżącego i wykonywali te same obowiązki. M. W. i K. S. (1) pracowali z odwołującym w Przedsiębiorstwie (...) w L. jako kierowcy samochodów ciężarowych (akta osobowe świadków k. 67 a.s.), natomiast K. B. i D. P. pracowali w Przedsiębiorstwie (...) jako kierowcy samochodów – śmieciarek. Okoliczności te, w ocenie Sądu, pozwalają na przyjęcie wniosku, że świadkowie mieli niezbędne wiadomości dotyczące charakteru i warunków wykonywanej przez wnioskodawcę pracy. Zeznania świadków są logiczne i spójne, korelują ze sobą i z zeznaniami skarżącego, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne.

Powyzsza ocena dotyczy również zeznań samego wnioskodawcy W. Ś., skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. Skarżący wystarczająco dokładnie opisał wykonywane przez siebie czynności. Dodatkowo pozostają one w zupełnej zgodzie z treścią dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. Brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania jego zeznań, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne.

Stan faktyczny został ustalony również w oparciu o przytoczone dowody z dokumentów zawarte w aktach organu emerytalnego i aktach osobowych. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne oraz wydane przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień. Wobec tego dokumenty powyższe zostały obdarzone wiarą jako autentyczne i rzetelne, a przez to prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. Ś. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy

w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Wnioskodawca spełnił łącznie następujące przesłanki:

1) osiągnął obniżony do 60 lat wiek emerytalny;

2) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego;

3) na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił:

a) co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz

b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych

i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Bezspornym jest, że skarżący w dniu (...) roku roku ukończył 60 lat, przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jednak wraz z wnioskiem o rentę złożył odpowiedni wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa i na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 25-letnim stażem pracy.

Dokonując oceny, czy wykonywaną przez skarżącego pracę w okresach od 30 kwietnia 1983 roku do 21 października 1984 roku i od 1 stycznia 1985 roku do 5 października 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) w L. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego oraz od 10 października 1995 roku do 31.12.1998 roku w Przedsiębiorstwie (...) w L., w łącznym wymiarze 12 lat, 6 miesięcy i 16 dni, można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że wnioskodawca występując do organu emerytalnego o przyznanie świadczenia nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach na potwierdzenie tej okoliczności za pierwsze dwa okresy, zaś świadectwo takie dotyczące trzeciego z okresów zostało uznane przez organ emerytalny za wadliwe. W ocenie Sądu powyższe, nie może dyskwalifikować możliwości ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć bowiem na uwadze, że wystawienie w sposób nie odpowiadający wymogom formalnym świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie w sposób odpowiadający wymaganiom formalnym obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciągnięcie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji jego wadliwego sporządzenia, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS - wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń.

Zasadniczym celem postępowania sądowego jest bowiem rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). W konsekwencji ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach emerytalnych wnioskodawcy, jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w okresach od 30 kwietnia 1983 roku do 21 października 1984 roku i od 1 stycznia 1985 roku do 5 października 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) w L. oraz od 10 października 1995 roku do 31 sierpnia 2000 roku w Przedsiębiorstwie (...) w L. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Czynności wykonywane przez wnioskodawcę w tych okresach odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, dział VIII „W transporcie i łączności Transport”, poz. 2 „Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego

pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43) oraz stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wymienionym w wykazie A, dział VIII, poz. 3, pkt 5 stanowiącym załącznika nr 1 do zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, w których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego (Dz. U. MK z 1983 r., Nr 10, poz. 77).

Należy w tym miejscu podkreślić, że Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, które nakazuje przy ustalaniu, czy praca wykonywana była w warunkach szczególnych, kierować się przede wszystkim rzeczywistym zakresem obowiązków, a nie nazwą stanowiska pracy (por. wyrok z dnia 19 maja 2011 r., sygn. III UK 174/10, wyrok z dnia 9 marca 2010 r., sygn. I UK 324/09; wyrok z dnia 8 czerwca 2011 r., sygn. I UK 393/10). Nie ma zatem znaczenia fakt, że wnioskodawca formalnie miał powierzone stanowisko pracy, które nie zostało wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do odpowiedniego aktu resortowego skoro ustalono, że faktycznie świadczył on pracę zaliczaną do wykonywanych w szczególnych warunkach na podstawie przepisów cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Zauważyć przy tym należy, iż co do zasady niedopuszczalne jest uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły istnieją odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do wskazanego rozporządzenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007 roku, III UK 62/07, LEX nr 375653; z dnia 5 maja 2009 roku, I UK 4/09, LEX nr 509022 oraz z dnia 11 marca 2009 roku, II UK 243/08 i tam powołane wcześniejsze orzecznictwo). Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarządzających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 roku, I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 oraz z dnia 22 kwietnia 2009 roku, II UK 333/08, LEX nr 1001310). Wykonywanie przez cały czas pracy wyłącznie pracy w szczególnych warunkach jest praktycznie bowiem niemożliwe w żadnym procesie technologicznym i nie było intencją ustawodawcy przyznanie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym wyłącznie osobom, które przez pełną dniówkę roboczą nie wykonują żadnych innych czynności poza wymienionymi w wykazie A. Jak wskazują przytoczone wyżej poglądy Sądu Najwyższego w ramach pracy w warunkach szczególnych wykonuje się także inne czynności mające związek z tą pracą. Dlatego też dodatkowe czynności spedycyjne, jakie wykonywał będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) w L. wykonywane przez wnioskodawcę w okresie przymusowego postoju, jako integralnie związane z jego stanowiskiem nie mogą wykluczać zaliczenia okresu zatrudnienia na stanowisku kierowcy jako pracy w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe doprowadziło do ustalenia, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych przez okres wynoszący łącznie ponad 18 lat, 6 miesięcy (w tym 6 lat i 17 dni zaliczonych przez organ rentowy). W tym czasie nie korzystał on z urlopów bezpłatnych, a okresy zasiłkowe skarżącego na przestrzeni całego zatrudnienia wynosiły 1 miesiąc.

Reasumując, wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ma ukończone 60 lat, pracował w warunkach szczególnych ponad wymagane 15 lat. Tym samym wnioskodawca spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury, od dnia 1 grudnia 2015 roku, tj. od daty ponownego wniosku (tak potraktował ZUS pismo z dnia 26.12.2015r.), w wyniku którego skarżący wykazał, że posiada 25-letni staż emerytalny.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżone decyzje i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty

procesu), do których zalicza się także wynagrodzenie reprezentującego stronę adwokata. Zgodnie z art. 98 § 4 k.p.c. wynagrodzenie pełnomocnika regulują odrębne przepisy.

W niniejszej sprawie zastosowanie będzie miało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), w pierwotnym brzmieniu. Zgodnie z § 9 ust. 2 tego rozporządzenia stawki minimalne w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego wynosiły 360 złotych.